

GAZETA POLSKA

Bibliol. Prenumerata w miejscu kwartal-
nie złp. 12 — miesięcznie złp. 4.
Ner pojedynczy gr. 10.

N^{RO} 199

Prenumerata na prowincji z opłatą
pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 27 Lipca 1830 roku we Wtorek.

WIADOMOSCI HANDLOWE

— *Giełda Warszawska.* — W skutek podniesienia się na giełdzie Berlińskiej kursu wexlów na Hamburg, wexle na to miasto, (w poprzedzającym tygodniu nadaremnie choć po niskim kursie ofiarowane), na początku upływającego tygodnia chętny znalazły pokup, i znaczne téż w nich zrobiono interesa. Inne zaś papiery, jak to na Londyn i Wiedeń w znacznej ilości, a na Amsterdam i Paryż w niewielkiej ofiarowane, i w tym tygodniu nie miały ochotników. Wexle na Gdańsk, jakie tylko do zbycia się okazują, bez żadnej trudności chętnych znajdują kupujących. Korzystne pole otworzyło się do nabywania wexlów w Odessie i było powodem, że wexle na to miasto, oraz na Moskwę służące, za najlepsze Odessy pokrycie były poszukiwane; i z tego powodu używano wexlów na Petersburg, które przy końcu tygodnia w niewielkiej jednak ilości zakupiono. Gdy przecież wexle po niższych kursach w Odessie, czasem tylko do nabycia okazują się, kto więc nie ma tam szczególniej do tego upoważnionego komissanta, umiającego korzystać z chwilowej zrzęczności, rzadko znacznych pożytków spodziewać się może. Z tego więc powodu, jako i ze względu na odległość miejsca, oraz na długi czas do korespondencji potrzebny, powątpiewać można, czyli się tu u nas, przez ten nowy rodzaj spekulacji, waluty rossyjskie w wysokim kursie utrzymywac zdołają. — Na dukaty hollenderskie, szczególniej nowe, przy końcu tygodnia byli kupujący. — Nakoniec przy schyłku kończącego się tygodnia, konkurencja w listach zastawnych była wielka; więcej jednak było sprzedających niż kupujących. W obligacjach udziałowych nieprzerwana cisza.

HAMBURG, dnia 20 lipca. — Obligacje udziałowe polskie p. ult. żądano 127, płacono 126 $\frac{3}{4}$.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE KROLESTWO POLSKIE.

— *Urząd municypalny miasta stołecznego Warszawy.* Słósonnie do przepisów Lombardowi tutejszemu służących, podaje do wiadomości publicznej, a mianowicie osób interessowanych:

1) Że licytacja na fanty w rzeczonym instytucie zastawione, jako to: na srebra różnego gatunku i kształtu, sygnety, brylanty, perły, zegarki, suknie, bieliznę stołową i wszelkiego rodzaju preciosa, których właściciele

w oznaczonym czasie wykupić lub prolongować zaniechali, rozpocznie się w dniu 6 września r. b. i aż do czasu zupełnego onych wyprzedania codziennie od godziny 8 rana do 1 z południa w zwykłym lokalu lombardowym w ratuszu głównym odbywać się będzie; życzący więc sobie nabyć rzeczonych przedmiotów, zechcą się znajdować w miejscu i czasie wyżej wyrażonym. Wszelkie zakupione fanty zaraz po przybiciu kupna srebrem lub biletami kassowemi przez plus-licytantów płacone być mają.

2) Że termin ostateczny do wykupienia lub prolongowania wzmiankowanych fantów pod licytację podpadających do dnia 28 sierpnia r. b. oznaczonym został, dla tego więc interesanci, a mianowicie właściciele takowych fantów, przed upłynieniem powyższego terminu do kassy lombardu zgłosić się i fanty wykupić lub prolongować są obowiązani.

3) Że wszyscy, którzy zaniechawszy dotąd wykupna fantów swoich w czasie przyzwoitym, tyle jeszcze mimo niniejszego ostrzeżenia na własny interes obojętnymi się staną, iż nie będą korzystać z czasu wyżej oznaczonego do wykupienia albo zaprolongowania zostawionego, a mianowicie którzy takowego wykupna lub prolongacji przed dniem 28 sierpnia r. b. nie dopełnią, sami tylko sobie będą musieli przypisać winę, gdy pomienione fanty niezawodnie przedane zostaną.

4) Ażeby się nikt z osób interessowanych niewiadomością o niniejszem obwieszczeniu wymawiać w czasie nie mógł, takowe przez pisma publiczne tutejsze jako to: Gazetę rządową, Polską, Warszawską, Korrespondenta Warszawskiego i Kurjera Warszawskiego, trzykrotnie do wiadomości powszechnej podane, niemniej przez wywieszenie drukowanych egzemplarzy onego w miejscach publicznych i obwołanie w mieście przy trakcie, ogłoszonym zostanie. — w Warszawie d. 17 lipca 1830 r. — Radca stanu prezydent, *Wojda.* — Sekr. jlny, *Jahotkowski.*

— *Proclama.* W xiędze hypotecznej wieczysto dzierżawnej włóści Susen w obwodzie intendantury Bydgoskiej pod liczbą 1szą położonej, do Krystyny z Draheimów owdowiałej Seeling należącej, zaintabulowane są pod rubr. III, Nr 1, dla ośmiu rodzeństwa Pahlau, a wprawdzie: 1) dla Fryderyka 63 talar; 6 dgr. 2 $\frac{3}{4}$ fen.; 2) dla Piotra 63 tal. 6 dgr. 2 $\frac{3}{4}$ f.; 3) dla Eufrozyny 63 t. 6 dgr. 2 $\frac{3}{4}$ f.; 4) dla Erdmana 63 t. 6 dgr. 2 $\frac{3}{4}$ f.; 5) dla Elzbiety 63 t. 6 dgr. 2 $\frac{3}{4}$ f.; 6) dla Andrzeja 63 t. 6 dgr. 2 $\frac{3}{4}$ f.; 7) dla Marji 63 t. 6 dgr. 2 $\frac{3}{4}$ f.; 8) dla Michała 63 t. 6 dgr. 2 $\frac{3}{4}$ f.; in summa 505 tal. 1 dgr. 9 $\frac{3}{4}$ f., jako schedy ojczyste na mocy

działów względem pozostałości Piotra Pahlau sporządzonych, a na dniu 2^{go} marca 1800 r. potwierdzonych, stórnym, a na dniu 16 czerwca 1820 r. podług desownie do protokółu z dnia 16 czerwca 1820 r. Dłużniczka utrzymuje, że cała ta summa już jest zapłaconą, lecz je włożyła tylko kwity rodzeństwa na schedy pod liczbą 1 do 3 włącznie wymienionego. Zapozywamy przeto z pobytu niewiadomych: a) Erdmana, b) Elżbietę, c) Andrzeja, d) Marję i e) Michała rodzeństwo Pahlau, lub tych którzy jako ich successorowie, cessionariusze, posiadacze zastawu lub dokumentu do powyższych summ mogą, ażeby w terminie na dzień 25 sierpnia r. b. zrana o godzinie 8 przed Ur. Laskowskim auskultatorem, w naszym lokalu służbowym wyznaczonym, albo osobiście lub przez prawnie upoważnionych pełnomocników na których im kommissarzy sprawiedliwości: Rafalskiego, Szepke i Vogla przedstawiamy, stawili się i prawa swe udowodnili, gdyż w razie przeciwnym zostaną z takowemi prekludowani, i z wymazaniem summ w księdze hipotecznej zainstabulowanych postąpiono będzie. — Bydgoszcz d. 18 marca 1830 roku. — Królewsko-Pruski sąd Ziemiański, *Hevelke*.

Wiadomości Warszawskie.

— N. Pan ozdobić raczył, JW. Schmitda król. Prusk. jen. konsula w królestwie Polsk. orderem s. Włodzimierza III klasy.

— Ogłoszono następującą odezwę:

Szanowni Rodacy! Zamek Krakowski, okazałe niegdyś Piastów i Jagiełłów mieszkanie, po wytrzymaniu rozmaitych losu kolei, zagrożony jest teraz zupełnym upadkiem, i gdyby mu runąć dopuszczono, zasypałby gruzami, święte groby królów, i bohaterów naszych.

W zamiarze dźwignienia i ocalenia, tój nader szanownej świętego niegdyś bytu narodowego pamiątki, Senat wolnego miasta Krakowa, uzyskawszy na ten przedmiot hojny zasiłek od wspaniałomyślnego Króla i Pana naszego, jako też najłaskawsze zezwolenie, aby rzeczony fundusz wsparty został dobrowolnemi, Polaków potężnemu berłu jego uległych, składkami, wezwał niżej podpisanych do zbierania w Królestwie Polskiem dobrowolnych składek.

Czyniąc zadosyć temu wezwanu niżej podpisani, za poprzedniczym namiestniczej władzy królewskiej upoważnieniem, pośpieszają ogłosić szanownym rodakom podającą się im sposobność, przyjścia w pomoc chwalebnym senatu Krakowskiego zamiarom.

Też same ręce, które wskrzesicielowi bytu i swobod naszych, wnoszą pomnik wdzięczności, przyłożą się chętnie do zachowania dla następnych pokoleń, starożytnego chwały narodowej pomnika. — Dan w Warsz. d. 10 lipca 1830 r. — Stanisław hr. *Zamojski* P. S. — Adam Xże *Czartoryski* S. W. — Michał Korwin *Kochanowski* S. K. Juljan Ursin *Niemcewicz* S. S.

Wezwanie, o którym spomina powyższa odezwa, jest następującej osnowy:

Prezes Senatu wolnego miasta Krakowa. Łaskawe przychylenie się N. Cesarza Wszech Rossji i Króla Polskiego do prośb Senatu Krakowskiego, przed tron Jego zanesionych, za wielowładnym wstawieniem się Jego Cesarzewiczowskiej Mości Wielkiego Xięcia Konstantego Ce-

sarzewicza uzyskane, ażeby fundusz na podźwignienie zamku Krakowskiego, po wytrzymaniu rozmaitych losów kolei, upadkiem zagrożonego, potrzebny, wspartym został dobrowolnemi Polaków potężnemu berłu Jego uległych, składkami; włożyła na Senat Krakowski obowiązek, dołożenia starań ku przywiedzeniu namienionego funduszu, wspinał Najjaśniejszego Cesarza i Króla ofiarą szczęśliwie zaczętego, do stopnia zamożności, pozwalającej przedsięwziąć znaczniejsze i godne celu swego ulepszenia.

W chęci wywiązania się z tego obowiązku, przedsięwziął Senat Krakowski przygotowane środki, w liczbie których, mieści się utworzenie komitetu, dziełem tём kierować mającego pod przewodnictwem JW. Arthura hrabi Potockiego, którego w nieobecności wyrecza P. Maciej Rembowski, niegdys prezes trybunału województwa Kaliskiego, w kraju naszym teraz zamieszkały. — W dalszym zaś postępie korzystając z przychylnego najwyższej w królestwie Polskiem rady administracyjnej oświadczenia, zostawiającego rzeczonemu Senatowi obranie środków jakieby za odpowiadające zamiarowi względnie tegoż królestwa uznał, powziął myśl uproszenia znakomitych kraju tego osób, ażeby wpływem, jaki im piastowana dostojność i doświadczone do kraju przywiązanie do serc współ-obywatelskich nadaje, wspierało przedsięwzięcie raczyli.

Tój więc myśli, jako prezes senatu Krakowskiego, tłumaczem będąc, poważam się upraszać JW. Panów, ażebyście w tój mierze pomocy swój rządowi Krakowskiemu nie odmawiali, i zatrudnienie, zbierania namienionych dobrowolnych ofiar, przyjąć raczyli.

Zamiar ocalenia tój drogiej narodowi polskiemu pamiątki, a gdyby można przywrócenia dawniej świetności przybytkowi najznakomitszych monarchów Polskich, obok którego szanowne ich popioły spoczywają, wzbudzi zapewne w rodakach naszych uczucia, których żadna przeciwność wygasić nie doża. Tём zaś pomyślniejszy skutek oczekiwanym być może, gdy zachęcenie do dogodzenia wrodzonej Polakom skłonności ku wspieraniu rzeczy ojczystych, dojdzie ich z ust nawykłych do wymownego w sprawie honoru narodowego przemawiania. — Kraków dnia 19 czerwca 1830 r. *Wodzicki* P. S. K.

— (A. n.) D. 23 b. m. umarła w tutejszej stolicy Temerla Berkowa Sennenberg, wdowa po niegdy Berku Szmulu Sonnenberg Izraelicic Polskim. Mówią, że zostawiła znaczny majątek, z którego poczyniła liczne zapisy na miłosierne instytutu bez żadnej na wyznania religijne różnicy. Lecz nietylko ostatnia chwila jój życia odznaczyła się tak bogobojnym uczynkiem: uznając w pomyślném powodzeniu praw i zachodów swoich błogostawieństwo opatrności, chętnie i za życia swego, z równą bezstronnością wspierała szczerą ręką tych, którzy u niój pomocy szukali. Pochowanie zwłok nieboszczki odbyło się dnia onegdajszego; orszak pogrzebowy liczył najmniej kilkaset powozów i przeszło 5000 osób; więcej nawet, bo wszystkie ulice któremi przechodził od ulicy Orlej gdzie było mieszkanie nieboszczki aż do miejsca ostatniego spoczynku, do natłoku przepełnione były. Familja nieboszczki znając dobroczynne serce zgasłej rodzicielki, uświetniła ten dzień smutku swego hojnym rozdaniem jałmużny, nietylko w samém mieszkaniu ale w ciągu prowadzenia zwłok i na cmentarzu; rozdawanie trwało od godziny 7 rano do 3 z południa. Ponieważ udano się w tój mierze do właściwej władzy, z prośbą aby

o t $\acute{e}$ m wszyscy ubodzy stolicy, jakiegokolwiek wyznania, zawiadomieni byli, liczna t $\acute{e}$ ż zebrała si $\acute{e}$ ich drużyna, tak dalece, że ulica Orła od jednego do drugiego końca i cz $\acute{e}$ ść ulic przyległych, były ubogimi zapełnione. Mniejszego datku nad złoty polski jeden nikt nie otrzymał, i to jest co dawano znanym tylko żebrakom; starano si $\acute{e}$ wszakże wyższ $\acute{e}$ m opatrywać wsparciem: dawano po kilka i po kilkanaście złotych; słowem opatrzone szczerze kilka tysięcy nieszczęśliwych, którzy tego potrzebowali. — Jeżeli wiele rodzin oddając ostatnią przysługę zgast $\acute{e}$ j Sonnenbergowej, dopełniły obowiązku przyjaźni, odprowadzając jej zwłoki aż do grobu, więc $\acute{e}$ j bez porównania było takich, których tam wdzięczność powiadła; albowiem Temerla Berkowa za życia swego, cz $\acute{e}$ ść dochodów przeznaczyła na utrzymanie podupadłych i nieszczęśliwych rodzin Izraelskich, którym, tytułem wsparcia, stała pensje wyznaczyła i regularnie wypłacała. — Dziesięciu rabinów z Warszawy i okolic mieli mowy pogrzebowe, oddając hołd j $\acute{e}$ j enotom. Ale najpiękniejszym hołdem były łzy wdzięczności, któremi gr $\acute{o}$ b j $\acute{e}$ j skropiono.

— (*Artykuł nadesłany.*) — Wst $\acute{e}$ p P. Gładkowskiej nie jest poczynającym jak w pewnym piśmie powiedziano, jest już daleko posunięty w zawodzie doskonałości; nie zawiodła P. Gładkowska oczekiwania bezstronnej publiczności i żałować jedynie należy, że tak przyjemna osoba i g $\acute{o}$ s równie wdzięczny tak długo znane nam nie były. G $\acute{o}$ s P. Gładkow. jest czystym i przyjemnym, a zwłaszcza w *pianach* przypomina nam zachwycającą Sontag... lecz główną zaletą śpiewu naszej młodej śpiewaczki, jest *expressja* i *harmonja* uczuć duszy ze śpiewem; kiedy dotąd tych przymiotów nie postrzegaliśmy w naszych śpiewaczkach które zarówno o *miłości*, jak i *śmierci* jednako $\acute{w}$ twarzą i czuciem odzywały się i psuły ogólną harmonję i myśl kompozycji. Ale nie chcemy przez to potępiać zasług już istnących śpiewaczek, mają one swoje zalety, chocia $\acute{z}$ nie mają całości. Co do *wyrazistości słów śpiewu*, w równi z P. Majerową stanąć może P. Gładkowska, chocia $\acute{z}$ pomimo wszelkich zalet *detonacja* dosyć cz $\acute{e}$ sto w j $\acute{e}$ j śpiewie postrzegać się dawała; lecz łatwo ten błąd poprawić przy usilnym staraniu, zwłaszcza kształcąc się dalej na szkole Włoskiej, która pomimo krzyków niektórych osób, zawsze będzie pierwszą w dziedzinie muzycznej.

Lecz zachodzi nowe pytanie: czy mieliśmy u nas kiedy *śpiewaczkę-aktor $\acute{e}$* ? . Łączyła $\acute{z}$ która te dwa niezbędne i konieczne warunki? nie. P. Gładkowska wystąpiła dopiero u nas temi dwoma obdarzona przymiotami, a młodość, postać, akcja i g $\acute{o}$ s zbiegając się razem tworzą nam ideał przyszłej doskonałości. Arja początkowa w akcie II jest j $\acute{e}$ j trjumfem. Co się tycze samej opery, ta pomimo całej piękności muzycznej kompozycji, z trudnością się utrzymać będzie mogła; jest rozwlekłą i za okropną jak na operę, jużbyśmy raz wygnać winni ze sceny te *medyczne opery* które zamiast przyjemności przykre w nas rodzą uczucia. Winniśmy oddać sprawiedliwość wybornej grze P. Szczerowskiego: zapał i prawda (w tym wieku zwłaszcza) z całym ogniem malowała się w postaci i śpiewie jego. P. Zdanowicz, był na swoim miejscu, i w rolach *buffo*, jest zawsze prawdziwym Włochem i Włochem. — Co się tycze tł $\acute{o}$ maczenia opery, widać, że wprawne pióro zajęło się j $\acute{e}$ j przekładem; nie słyszeliśmy już w t $\acute{e}$ m tł $\acute{o}$ maczeniu tych, które niszczyły cz $\acute{e}$ stokroć najpiękniejsze tony muzyczne. — J. P....

ANGLIJA. — Z Londynu, d. 16 lipca. — Zwłoki nieboszczyka kr $\acute{o}$ la były od dni kilku wystawione w paradnej sali zamku kr $\acute{o}$ lewskiego Windsor. Axamit purpurowy na okrycie trumny przeznaczony, był przyozdobiony złotem haftowanemi herbami kr $\acute{o}$ lewskimi; na trumnie, nad którą unosił się baldachim z sukna purpurowego, tak $\acute{z}$ e herbami kr $\acute{o}$ lewskimi ozdobionego, znajdowały się korony W. Brytanji i Irlandji, tudzież Hanoweru, a w około trumny chorągiew kr $\acute{o}$ lewska i chorągiew unji, chorągiew s. Jerzego wraz z chorągwią Szkocji, Irlandji, Hanoweru i Brunzwicku, trzymane przez urzędników do tego wyznaczonych. W g $\acute{o}$ wach trumny siedział lord podkomorzy i dwóch kamerjunkturów, z każdego zaś boku po dwóch marszałków kr $\acute{o}$ lewskich, a w nogach heroldowie z herbami. — Dnia wczorajszego odbyło się uroczyste zwłok pochowanie w Windsor. Onegdaj wieczorem już późno nadeszły z Woolwich działa, z których od 4 godziny rano dnia wczorajszego rozpoczęło się strzelanie, co pięć minut po jednym strzale. O t $\acute{e}$ ż samej godzinie dał się słyszeć odgłos wszystkich dzwonów, a o godzinie 9 wyruszył orszak w processji do kaplicy s. Jerzego. Za idącymi przodem dobozami i fajframi rozmaitych pułków, postępował po dwóch urzędnicy wielkiego marszałka z czarnemi laskami, a za nimi sam wielki marszałek, paziowie, aptekarze i chirurgowie nieboszczyka tudzież kr $\acute{o}$ la Jmci panującego, proboszcz i wikary z Windsor, lekarze i kapelan nadworny nieboszczyka kr $\acute{o}$ la, koniuszowie xiążat Leopolda, Gloucester, Cambridge, Sussex i Kumberlanda, tudzież xiążny Kentu, adjutanci nieboszczyka kr $\acute{o}$ la, jenerałny kwartmistrz, jenerał-adjutant, koniuszy i kilku urzędników dworu nieboszczyka kr $\acute{o}$ la, członkowie poselstwa Hanowerskiego, lordowie admiralicji z swymi sekretarzami, a po nich wszyscy inni urzędnicy państwa, baronowie i vice-herabrowie ze starszymi synami swymi, biskupi, hrabiowie, markizowie i dukowie, wyżsi urzędnicy kr $\acute{o}$ lestwa W. Brytanji, arcybiskupi, lord kanclerz, arcybiskup Kanterburski i kr $\acute{o}$ l herbowy; parowie nieśli chorągiew kr $\acute{o}$ lewską, korony Hanoweru i W. Brytanji i Irlandji etc. Następował wielki marszałek dworu i wielki podkomorzy zmarłego kr $\acute{o}$ la z podwładnymi sobie urzędnikami, a za nim trumna kr $\acute{o}$ lewska. Przykrycie z axamitu purpurowego unosiło 6 duków i 4 najstarszych synów tych $\acute{z}$ e; baldachim niosło 10 parów przy pomocy 16 jenerałów. Za trumną postępował poprzedzony kilkoma urzędnikami dworu xiąże Wellington z mieczem, a za nim panujący teraz kr $\acute{o}$ l w długim purpurowym płaszczu ozdobionym gwiazdą orderu Podwiązki, i łańcuchami orderów Podwiązki, Łaziennego, Cierniowego, s. Patricjusza i Hanowerskiego Gwelfów; obok kr $\acute{o}$ la szedł xiąże Jerzy Cumberland; ko $\acute{n}$ ce płaszcza kr $\acute{o}$ lewskiego niosło dwóch duków. Za nim postępowało 16 parów i xiążat rodziny kr $\acute{o}$ lewskiej w czarnych płaszczach w ordery postrojeni; tuż oddział złożony ze 140 ludzi przybocznej gwardji kr $\acute{o}$ lewskiej i oddziały wojska różnej broni. Przed kaplicą s. Jerzego przyjmował kr $\acute{o}$ lewskie zwłoki djakon z duchowieństwem, poc $\acute{e}$ m ustawiono trumnę na pięknie urządzone $\acute{m}$ wzniesieniu, czerwonym axamitem wybit $\acute{e}$ m. Kr $\acute{o}$ l usiadł w g $\acute{o}$ wach trumny na paradnym krzesle, a obok kr $\acute{o}$ la, xiążęta: Kumberland, Sussex, Gloucester i Leopold Sasko-Koburgski. W nogach zajął miejsce lord podkomorzy domu kr $\acute{o}$ lewskiego; parowie trzymający chorągwie, stanęli

po obu stronach ku ołtarzowi, wszyscy zaś inni zajęli przeznaczone dla nich miejsca. Po ukończeniu piérszszéj części nabożeństwa wpuszczono trumnę do sklepionego grobu, poczem król herbowy odczytał wszystkie tytuły zmarłego króla. — Królowa i księżna Kumberland nie były obecne. — Porządek panował jak największy i żaden nie wydarzył się przypadek.

— Lord major wezwał obywateli Londynu, ażeby dzień pogrzebu zwłok nieboszczyka króla cichém uczcié uszanowaniem; odezwie jego z największą gotowością zadość uczyniono. Wszystkie sklepy i warsztaty były dnia tego zamknięte. Niezliczone tłumy ludu udały się z Londynu do Windsor, dla widzenia tego uroczystego obchodu żałobnego. W kościołach nie było w dzień pogrzebu nabożeństwa żałobnego; odłożono je do dnia 18 jako na dzień niedzielny.

— Jedna z gazet jest tego zdania, że osobista przychylnosc króla i królowej dla młodéj monarchini Portugalskiéj D. Marji da Gloria, może mieć bardzo korzystny wpływ na jéj sprawę. Uważano, iż gdy udzielano wiadomosc urzędową spomoc zagraniczną o śmierci króla, nie wyłączone od tego kawalera Barboza sprawującego interesa królowy D. Marji.

FRANCJA. — Z Paryża d. 14 lipca. — Wiadomosc o zdobyciu Algieru nadeszła do Tulonu właśnie téj chwili gdy grano w teatrze; reżyser odczytał ją publiczności i radość powszechna powstała; wieczorem oświecono z własnego natchnienia i bez poprzedniego porozumienia się większą część miasta. — Toż samo miało miejsce w Lugdunie, Nantes, Strasburgu, Metz i we wszystkich znakomitszych miastach. Mówią że Tahir-pasza popłynął do Algieru dla wzięcia na pokład swego okrętu deya tamtejszego, lecz wątpią aby ten chciał udać się do Turcji. Sądzą że osiedzie w Anglii lub w Malcie. Jenerał Bourmont miał radzić dejowi aby osiadł we Francji. — Składka dla wdów i sierot po poległych w Algierze wojskowych, idzie nadzwyczaj pomyślnie. Jenerał Latourmaubourg komendant domu inwalidów jest na czele kommissji, która zajmie się téj składki podziałem. Dzienniki Paryzkie przyznają, że nie można było zrobić lepszego wyboru; jenerał Latourmaubourg jest wojownikiem, którego życie całe, może i powinno służyć za wzór każdemu wojskowemu. — Ktoś umieścił w *Gazette* artykuł wzywając do składki w celu wystawienia triumfalnéj kolumny na pamiątkę zdobycia Algieru; na wierzchu téj kolumny radzi postawić posąg Karóla X z przydomkiem dobroczynnego, bo w rzeczy saméj zawojowanie Algieru jest prawdziwém dobrodziejstwem nie tylko dla Francji ale dla chrześcijaństwa całego. — Tak zwane *Dames de la Halle*, wyszły z grona swego wielką deputację do pani Bourmont ofiarując jéj bardzo piękny bukiet z powodu szczęśliwego powodzenia oręża Francuzkiego pod dowództwem jéj męża; pani Bourmont przyjęła jak najuprzejmiej to niewieście poselstwo.

— Pan Duchatelier, kupiec z Orleanu, przyprawia pewną roślinę, sprawując zupełnie takie same skutki co tabaka. Rząd, któremu służy monopoljum tabaki, wytoczył przeciwko panu Duchatelier proces, ale przegrał, bo przekonano się, że pozwany nie używa wcale liści tytoniowych.

Przed niewielu laty przybył pan Duchatelier do Orleanu, bardzo ubogi, gdzie ofiarował się odprzedać rządowi swój sekret za 2000 franków dożywotniéj pensji, ale nie przyjęto téj propozycji. Dziś ofiaruje mu pewien bogaty spekulant milion franków gotowizną, lub 200,000 w dożywotnich rentach za odstąpienie rzeczzonego sekretu. — Dwaj posłowie których wysłał bej Tunetański do jenerała Bourmont, są: Selim aga poseł nadzwyczajny, i Sidi Hassung jego tłumacz. Selim Aga upraszał jenerała w imieniu beja, aby wolno mu było być świadkiem działań wojska Francuzkiego. — Pewien Włoch nazwiskiem Manucci, w służbie beja zostający, i użyty do czynności na wyspie Tabarca przy Bona, był od dawnego czasu tajnym agentem deya Algierskiego, którego zawiadamiął o wszystkim co się działo w Europie, czerpając swe wiadomosci przez stosunki handlowe, które utrzymywał w Włoskich i w Francuzkich portach. Miał on także zlecenie od deya dostarczać mu prochu, jakoż sprowadził go znaczną ilość z Liworno do Tabarca i Bona, zkąd ładem do Algieru miał być przesłany. (Tabarca należy do Tunisu, Bona do Algieru). Konsul Francuzki w Tunisu pan Lesseps, powziął o tém niejaką wiadomosc i natychmiast zaniósł do beja zażalenie z oświadczeniem, iż w razie gdyby ta okolicznosc głośną się stała, łatwo mogłaby zerwanie stosunków przyjaźni między Tunisi a Francją, za sobą pociągnąć. Bej oświadczył że nie o tém nie wie i natychmiast rozkazał uwiezić Minucego, który bez wstawienia się za nim pana Lesseps byłby nieomylnie życiem swą śmiałość przypłacił. Przez odkrycie korespondencji Minucego z Tulonem i Marsylją, wykryje się zapewne tajemnica, kto wydał dejowi plany całej wyprawy Francuzkiéj przeciwko Algierowi. — Inżynier od marynarki pan Hubag został tymczasowie mianowany dyrektorem portu Algierskiego; sądzą że niebawmie zajmą się tam organizacją korpusu, przeznaczonego do kończenia robót w arsenalach. — Między 17 majkami znaleziono w niewoli Algierskiéj, ostatni jęzacz w niéj od lat 6, wszyscy inni od lat 15 do 20. — Dla Civitavechia, a w ogólnosci dla całego państwa Rzymskiego, zdobycie Algieru jest nader ważnym wypadkiem. — Liczba prenumeratorów na dziennik p. t. *l'Estafette d'Alger*, ma już wynosić do 10,000. — Prezesem kolegijów wyborczych, które na dniu 12 i 19 b. m. zebrać się powinny, zabronił rząd mieć mowy zagajenia; mają tylko odczytać odezwę królewską i nic więcej. — W sprawie tych ósmiu osób, które obwiniono o rozruchy wydarzone w ogrodzie pałacu *Palais Royal*, podczas balu danego przez księcia Orleanu dla króla Neapolitańskiego, zapadł dnia wczorajszego wyrok sądu policji poprawczej. Jednego uwolniono, czterech skazano na jednodniowy a trzech na trzydniowy areszt; między ostatnimi znajduje się pisanz Brifant. — Pan Bourmont ma być mianowany księciem (Duc) Algieru.

— Wczoraj wyciągnięto z koła loterii liczbowej następujące numera: 26, 9, 30, 3, 90.

TEATR NARODOWY. — *Żoko*. — *Mitostki ułańskie*.